

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Mreža za prostor
IPoP - Inštitut za politike prostora, koordinator mreže
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Ministrstvo za okolje in prostor
Dunajska 48
1000 Ljubljana

Ljubljana, 3.11.2016

Zadeva: **Pripombe Mreže za prostor na drugi osnutek Gradbenega zakona**

Mreža za prostor, ki je mreža nevladnih organizacij na področju trajnostnega urejanja prostora, v nadaljevanju podaja pripombe in predloge k drugemu osnutku Gradbenega zakona, ki ga je naslovni ministrstvo dalo v javno obravnavo. Žal ugotavljamo, da naslovno ministrstvo predlogov, ki smo jih podajali tekom priprave zakona in na prvi osnutek zakona, ni upoštevalo, razen pripombe, ki se nanaša na stranke v postopku in na varstvo kulturne dediščine pri inšpekcijskem ukrepanju. Tako še vedno vidimo nujnost ureditve naslednjih problematičnih področij v novem Gradbenem zakonu:

1. **92. člen:** Glede problema **zapuščanih gradbišč in gradbenih jam** ugotavljamo menimo, da osnutek zakona tega ne rešuje ustrezno. Predlog 92. člena je zelo splošen, kar je sicer dobrodošlo, saj to pomeni, da bo lahko inšpektor naslovil katerokoli kršitve z ustreznimi ukrepi za odpravo. Se pa postavlja vprašanje, če ni preveč splošen s stališča praktičnega izvajanja in morebitnih pritožb. Menimo, da bi moral zakon z ustreznim ukrepanjem posebej obravnavati opuščena gradbišča.
2. **5. člen:** Glede **vzdrževalnih del v javno korist** ugotavljamo, da naša pripomba ni bila upoštevana. Dejansko se je režim glede vzdrževalnih del v javno korist poslabšal. V povezavi z definicijo teh del po 34. točki 3. člena dejansko 5. člen sedaj »legalizira« postavljanje novih objektov pod okriljem vzdrževalnih del brez gradbenega dovoljenja. Za to ni ustrezne argumentacije in menimo, da bo ta ureditev pripomogla k naraščanju problematike postavljanja novih objektov, ki jih bodo kot vzdrževalna dela definirali področni zakoni. S tem se bo povečevala nekonsistentnost ureditve v prostoru, katerikoli objekti pa bodo lahko v okviru teh del zgrajeni brez gradbenih dovoljenj.
3. **52. in 81. člen:** Glede **začasne rabe in problema namenske rabe in uporabnih dovoljenj** ugotavljamo, da ministrstvo v drugem osnutku ni sledilo našim pripombam. V osnutku Zakona o urejanju prostora je v 229. členu dobrodošlo razširilo možnost določitve začasne rabe na določenem območju bodisi s prostorskim načrtom, bodisi z odlokom, kar vnaša, sicer ne dovolj, vendarle vseeno več fleksibilnosti za možnost začasne rabe degradiranih prostorov. Žal pa Gradbeni zakon ne sledi tej potrebi po fleksibilnosti. Menimo, da bi tudi za začasno rabo morala biti določena možnost začasnega

gradbene in uporabnega dovoljenja, kar bi se lahko uredilo v 52. in 81. členu, kot smo že predlagali za npr. največ dve leti, kar bi omogočilo gospodarno rabo objekta lahko tudi za namen, ki je drugačen od prvotnega namena (npr. stare) stavbe.

4. **52. in 118. do 123. člen:** Glede **nelegalnih gradenj** osnutek zakona v 88. členu odločno določa ukrepe v zvezi z nelegalnimi gradnjami, vendar pa nadalje predvsem v določilih 118-123. člena velikodušno sanira nastalo situacijo nelegalnih gradenj. To stanje je posledica šibke in neučinkovite dosedanje nadzorne funkcije države na tem področju, zakon s predloženo vsebino pa ne izkazuje ukrepov, ki bodo v bodoče podpirali bolj odločno ukrepanje oziroma sporoča nelegalnim graditeljem zgolj to, da bo njihova nelegalna gradnja slej ko prej z novim zakonom legalizirana. Posebej na to kaže še legalizacija enostavnih objektov. Z navedenim se ruši temeljno ustavno načelo enakosti državljanov in podpira nespoštovanja pravnega reda. Zato še vedno, kot doslej, **nasprotujemo taki ureditvi**, ki pomeni zgolj legalizacijo (nakopičenega) zatečenega stanja, brez ustreznih sankcij in ukrepov, ki bi imeli odločilno odvratilni učinke na bodoče kršitelje. Tudi zastaralni rok bi moral biti za prekrške nelegalne gradnje najmanj 10 let (absolutni zastaralni rok pa tudi več).

Pripravila:
Senka Vrbica

Koordinator:
Marko Peterlin